

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Osrednje zveze gostilničarskih zadrug na Slovenskem“.

List izhaja 25. vsakega meseca.

Za člane v „Deželni zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno Din 10.—, polletno Din 5.50, četrtletno Din 3.—; posamezne številke 1 Din.

Cena inseratom: 1/48 strani D 4.— vključno davek.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 20. vsakega meseca, s tem dnevom se uredništvo zaključuje.

Št. 2.

V Ljubljani, 25. februarja 1923.

Leto X.

Dragi tovariši — pomagajte!

Dne 14. decembra 1922 je zadela tovariša Janka Čiriča, gostilničarja in načelnika gostilničarske zadruge v Gornji Radgoni, velikanska nesreča.

Na še nepojasnjen način je izbruhnil požar in mu vpepelil vse, kar je imel, hišo, stiskalnico, pohištvo, 38 polovnjakov vina, vso prazno posodo, gospodarsko poslopje, sploh vse, da mu je ostal samo pepel. Pomagajmo temu nesrečnemu tovarišu z darili, da si bo mogel vsaj za silo zopet upostaviti svoj dom.

Cenjeni tovariši načelniki! Potrkajte vsak v svojem delokrogu na usmiljena srca svojih združnikov, naj žrtvuje vsakter vsaj 1 liter vina za pomoč nesrečnemu tovarišu. Skažimo krščansko usmiljenje!

Tovariši, pobirajte prispevke v to svrhu, nabrani denar sprejema naša Zveza in ga bo z izkazili vred oddajala trpečemu bratu. Lahko pa se darila pošljejo tudi naravnost g. Čiriču v Gornji Radgoni.

Osrednja zveza gostilniških zadrug za Slovenijo v Ljubljani.

Še enkrat vinotoč.

V našem listu smo že leta 1921 v št. 5 in 7 podajali pritožbe, kako neprevidna so obrtna oblastva, kadar dovoljujejo v trgovino prodajanje pijač v zaprtih steklenicah, ker take doizvolbe nimajo drugih posledic, kot zakotno pospeševanje pijančevanja, rednemu gostilničarju pa nezmerno škodujejo, ker s takimi dovoljenji sistematično, a prikrito pomnožujejo točilnice, katere ostanejo brez vse kontrole. Ta kuga se je

začela v zadnjem času tako širiti, da so varstveni organi sami že prišli do tega, da je teh točilnic vsepovsodi polno in pijancev po cestah kakor mravelj, gostilne so pa prazne, odkod to?

Ves mogoči aparat trezvenostni, zdravstveni, protialkoholni in dr. ne vidi družega kot gostilničarja, ta edini mora biti kriv pijančevanja. Mi pa vemo po deželi kraje, ko ni v gostilni celi dan človeka, pri trgovcu pa je nabasano; eni žganje, drugi vino, tretji pa pivo. Nazadnje se spravijo še na čaj, ki pa ni čaj z rumom, ampak rum s čajem, ondi ni nobene kontrole, nobene policijske ure.

Ko se je vsled strožjega nastopanja organiziranega gostilničarstva začelo s podeljevanjem gostilničarskih koncesij bolj na redko na dan prihajati, se je znajdljivi svet zatekel k trgovstvu, ker to je slobodno in po trgovskem zakonu, ki daje pravico prodajati, povdarjamo prodajati, ne pa točiti tudi pijače v zapečatenih posodah; se pride najlaglje do tega, da se polagoma razvije tako prodajanje v prosto točenje. Proti temu načinu pridobivanja točilnih pravic bodi v bodoče naš boj. Pozivljamo danes vsa cenjena načelstva gostilniških zadrug Slovenije, da na občnih zborih storijo sklepe in spomenice proti nadaljevanju podeljevanja pravic za prodajanje pijač, bodisi vina, piva, kot žganja v zaprtih steklenicah, ker se te utesnitve v taci obratih nihče ne drži in vse zlorablja take pravice, da toči kar sproti v prinesene steklenice, naposled pa dopušča še v lokalih piti. Tak način je navadno pomnoževanje točilnic, podpira

nje skrivnega pijanstva in eklatantno škodovanje redne gostilniške obrti.

V vsakem združnem delokrogu je brezdvomno nekaj taciš šušmarskih branjevcev in trgovcev, opišite slučaje in pošljite jih naši Zvezi v podkrepljenje, ker snujemo ravnokar močno akcijo proti tej škodljivi metodi, ki se je razpasla vsled neprevidnosti pristojnih oblastí.

Tu se gre naravnost za točilno obrt, ne po obliki, ki je predpisana, ampak po možnosti, ki se lahko zlorablja. Prepričani smo, da je zakonodajalec mislil le na prodajo buteljskih vin, ko je dajal predpise v trgovsko zapečatenih steklenicah, nikakor pa ni mogel imeti v mislih načina, kakor se dandanes prakticira, da se privali sod vina v klet ali trgovino in nataka in sproti maši, četudi s probkom, največkrat pa še samo s papirjem ali pa cunjno.

O obsegu in izvrševanju obrtnih pravic ima § 36. o. r. itak že primerno določbo, ki pravi:

V dvomu o obsegu obrtnih pravic odloča politično deželno oblastvo, vprašavši za mnenje trgovinsko in obrtno zbornico, ki naj o tem zasliši strokovno združno Zvezo, kjer obstoji, in pa prizadeto zadrugo, in § 38, ki pravi:

Zglasitev trgovinskega obrta brez omejitve na določeno blago ali določene vrste blaga obsega v sebi pravico, tržiti z vsem blagom, ki je dopuščeno v svobodnem prometu in ki glede prodaje ni vezano na posebno dovolilo (koncesijo).

Vsako točenje pijač pa je vezano na koncesijo, torej se ne more podrediti trgovskemu obrtnemu listu.

Gre tukaj za dejstvo, ki mora biti brezdvomno podvrženo informacijske mu postopanju; kakor vsaka druga podelitev gostilniške koncesije ali koncesije za točilno obrt, kajti z vsako tako dozvoljo trgovcu ali branjevcu se pomnoži točenje pijač, ki bije v obraz današnjim stremljenjem o utesnitvi uživanja alkohola, pri katerem sodelujejo tudi gostilniške organizacije v toliko, da protestirajo proti pomnoževanju točilnic ko ne škodujejo le rednemu vzornemu gostilniškemu obratovanju, marveč ga še v neprimerno in sramoto pripravljajo. Navedemo v to samo dva slučaja, ki sta se zgodila v enem samem okraju.

Prišel je delavec h gostilničarju, spil en brizganec, to so potrdile celo pričre, nato šel še v drugo gostilno, spil 1 četrta vina, in še malo dalje v tretjo gostilno, spil zopet 1 četrta vina, nato stopi v eno trgovino, si kupi 1 četrta litra žganja, se vsede ob cesti na klop in popije še to žganjče, ko hoče nato švedrati proti domu, se zvrne v jarek, policaj ga najde, in pri izpraševanju, kje se je tako našel, pove prvega gostilničarja, pri kojem je, po pričah dognano, spil le en brizganec in odšel trezen. Ugovor gostilničarja in dokazi prič niso nič veljali. 400 K globe je moral plačati po nedolžnem. Drugi slučaj:

Zopet en delavni individij, se obnaša pijan na nedostojen način pred cerkvi, straža ga mora odstraniti, na vprašanje, pri kom se je napil, pove eno kavarno, ki mu je slučajno na misel prišla, in sicer da se je ondi mošta tako napil. Kavarnar zaslišan izpove, da mošta nikdar ni točil in tudi ta oseba še nikdar ni bila v njegovem lokalu, pač pa zahaja v to in to štacuno, kjer točijo črno vino in žganje. Vsi dokazi niso nič veljali. 200 K globe ali pa 24 ur zapora.

Takih kričečih slučajev se bo zgodilo nebroj, ako bodo oblasti tolerirale še nadalje take štacunske zakotne točilnice. Zato pa zadruga kvišku!

Red mora biti. Vsako trgovanje s pijačami spadaj pod določbe koncesij, pod kontrolo gostilniških organizacij.

Tozadevno pa se mora obrtni red izpopolniti tako, da bodo tudi ob prošnjah trgovcev za prodajanje pijač v zaprtih posodah čez ulico vprašane gostilničarske zadruga za mnenje in poročila, ali je podana v to krajevna potreba za prebivalstvo. Sicer pa že prej navedeni §§ obrtnega reda o tem govore, treba le zahtevati njih izpolnjevanje.

Vsled teh razmer vsa zadružna načelstva pozivljamo, da nas podprete v tem delovanju s primernimi spomenicami. To pa nemudoma ali vsaj čimprej. Ne čakati za to še le sklicanja občnega zbora. Pismenih pozivov za to ne bomo razpošiljali.

Osrednja zveza gostilničarskih zadrug za Slovenijo v Ljubljani.

Tujski promet v Sloveniji.

Na kongresu za tujski promet, ki se je te dni vršil v Zagrebu, je podal delegat zveze za tujski promet v Ljubljani, gosp. dr. R. Andrejka, zanimive statistične podatke o tujskem prometu v Sloveniji.

Slovenski narod, ki se ne more prehraniti s pridelki lastne zemlje, je moral, kakor so storili to tudi Švicarji, poseči po onem sredstvu, ki mu ga je nudila narava v drugi obliki. Segel je po tujskem prometu. Kakor drugod v Evropi, se je začela v prošlem stoletju tudi v Sloveniji razvijati turistika. Predvsem so se pobrigali Slovenci za dobre železniške zveze, za številne in dobro vzdržane ceste, za zanesljivo markirana planinska pota in steze, za dobro urejene, velike in moderne hotele in gostilne z vodovodom in elektriko v vseh krajih, ki pri tujskem prometu pridejo v poštev, in tako je danes Slovenija, zlasti njen severni in zapadni del, prepleten z električnimi centralami in vodovodi, tako da gori danes skoraj v zadnji kmečki hiši električna žarnica ter teče voda iz vodovoda.

Za vse to je bila potrebna dolgoletna in skrbna organizacija. Danes je tujski promet organiziran in specializiran v celi vrsti društev in osrednjih zvez, od katerih omenjamo samo osrednji odbor Slovenskega planinskega društva s 23 podružnicami. Zvezo za tujski promet, v kateri je danes organiziranih 15 društev za tujski promet, Sportno zvezo in Jugoslovansko zimsko-sportno zvezo ter Jugoslovanski avtomobilni klub v Ljubljani.

Tujski promet v Sloveniji temelji poglavitno na alpinistiki in kopališčnem življenju. Za alpinistiko prihaja v poštev severna in zapadna Slovenija, a za kopališčno življenje razen Bleda in Bohinja severni, vzhodni in jugovzhodni del z znanimi kopališči Rogaška Slatina-Radenci, Topolšica, Čateške, Šmarjetske in Dolenjske Toplice. V zadnjem času se je temu pridružil še tretji faktor — sport, ki se dnevno vse lepše razvija; pozabiti pa ne smemo tipično slovenskega sporta — zimskega sporta v Bohinju, v Radečah, v Kamniških planinah in v bližini Cerkniškega jezera.

V poslednjih dveh letih je bil tujski promet v Sloveniji zaradi dobre organizacije vseh interesiranih faktorjev tako velik, da so vsa letovišča in kopališča bila prenapolnjena. Mnogo je temu pripomoglo znatno razširjenje hotelskih podjetij, preureditev starih kopališč po modernih načelih in veličastveno urejene naprave, zlasti na Bledu. Slovensko planinsko društvo je zgradilo 15 krasno urejenih planinskih koč na vrhovih Triglava, Stola, Golice, Begunščice, Črne prsti, Mojstrovke, Grintavca, Kamniškega sedla in drugod.

Sedaj še nekaj števil. Izmed vseh krajev Slovenije je Ljubljana po svoji centralni legi in kot železniško križišče

najpripravnije izhodišče vseh izletnikov in turistov, ki prihajajo z juga naše države. Tako je Ljubljana postala ne samo kulturno in nacionalno središče Slovenije, marveč tudi središče tujskega prometa. Za Ljubljano prihaja v poštev Maribor kot važno železniško križišče; za njim Celje ob bistri Savinji.

Po dosedanjih podatkih je v preteklem letu obiskalo Ljubljano 125.814 tujcev, Maribor 35.968, Celje 28.829, Tržič — slovenski Manchester — 10.607, Bled 5692, Ptuj 5186, Bohinj 5000, Rogaška Slatina 4662, Triglavsko pogorje 3950, Novo mesto 2074, Dobrna 1250, Rimske Toplice 815, Slatina-Radence 306 in Topolšico 222 gostov. Istotako so bila tudi dobro obiskana manjša letovišča. Radeče so imele lani 1630 gostov, Brežice 700, Rakek 588, Kamnik 477, Konjice 470, Škofja Loka 434, Slovenjgradec 412, Mojstrana 371, Solčava 259, Laško 233, Slovenska Bistrica 230, Ljubno 188, Gornji grad 143, Jezersko 142, Radovljica 118.

Že te številke dokazujejo, da se je tujski promet v Sloveniji razvil v močno gospodarsko panogo, od katere ne žive samo gostilničarji in hotelirji, marveč tudi cela vrsta trgovin in obrtov. Vrednost kapitala, ki je danes investiran v napravah in institucijah za pospeševanje tujskega prometa v Sloveniji, se ceni na pol milijarde kron.

To gospodarsko panogo, h kateri silijo našo Slovenijo gospodarske razmere, je treba še intenzivneje razviti. Prinašala bo potem narodu in državi neštene milijone.

Vinski semenj v Metliki.

Mlada vinarska zadruga v Metliki je dne 4. t. m. uprizorila vinski semenj, ki se je v občini prav dobro obnesel. Na semnju je bilo zastopanih nadsto gospodarjev s 113 vrstami vina, od tega je bilo kakih 10 vzorcev starega in 100 vzorcev novega.

Vse vzorce vina je pod vodstvom podpisane preskusila, presodila in klasificirala posebna komisija, sestavljena iz vinskih veščakov in strokovnjakov.

Vino se je klasificiralo po točkah glede čistosti, barve, okusa, jakosti in kislobe. Največ je zamoglo kako vino doseči 15 točk, najmanj pa 5 točk. Izid je bil nadvse povoljen, kajti dobilo je 1 vino 7 točk, 3 vina 8 točk, 7 vin 9 točk, 11 vin 10 točk, 23 vin 11 točk, 29 vin 12, 15 vin 13 točk, 13 vin 14 točk, 10 vin 15 točk. Iz tega sledi, da je bila velika večina vin nadsrednje, da, zelo dobre kakovosti. Vina z več kot 13 točkami so se preskusila še enkrat in se je prisodila I. odlika 7 vzorcem, II. 14 vzorcem in III. 13 vzorcem.

Vina iz leta 1922 vsebujejo od 8 do 11 odstotkov, povprek 9 do 10 in pol odstotka alkohola in 8 do 9 odst. kisline. Kdor pozna kvaliteto letošnjih vin, mora priznati, da spada metliško vino k našim najboljšim letošnjim pridelkom.

Čeprav se je prodalo nekaj sto hektolitrov vina, vinski semenj od strani trgovcev in gostilničarjev le ni bil tako številno obiskan, kakor je bilo želeti in pričakovati. To pa ne sme vodstva za druge odstraniti. Vsak začetek je težak. Prihodnje leto bo obisk gotovo boljši, kajti vsak obiskovalec je dobil o priveditvi kar najboljši vtis.

Ker je v metliški okolici vina mnogo in dobrega na razpolago, se nakup vina v tem okolišu trgovcem in gostilničarjem toplo priporoča. Vinarska za druga vsak nakup nesebično posreduje in za točno dobavo pridelka, vina od svojih članov jamči. Zato naj se vsak interesent na njo z zaupanjem obrne. Vzorce so na razpolago.

Kmetijski svetnik Skalicky.

Raznoterosti.

Tožbe na sodišče delavskega zavarovanja. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani objavlja: Delavci in nameščenci, ki utrpel obratne nezgode, katere imajo za posledico več kakor 10 odstotno izgubo zmožnosti za delo, imajo pravico do nezgodnih rent, katerih višino določa ravnateljstvo odnosno rentni odbor okrožnega urada. Na podlagi te odločbe izda okrožni urad ponesrečenim zavarovancem odloke o odškodnini. Proti tem odlokom je v roku 15 dni dopustna kolka prosta pritožba na sodišče delavskega zavarovanja, v kateri morajo biti povdarjene one točke odloka, proti katerim je tožba naperjena. V večini slučajev bo tožba mogla biti naperjena le proti pre nizko odmerjenemu letnemu zaslužku ali pa proti pre nizki ocenitvi izgubljenih zmožnosti za delo. Ker zakon o zavarovanju delavcev za omenjene tožbe ne zahteva nikakih formalnosti in zadošča za nje navaden dopis, more tako tožbo sestaviti vsaka ponesrečena oseba sama, ne da bi iskala pravne pomoči drugod. Na ta način se ponesrečenec izogne nevarnosti povrnitve nastalih stroškov za sodni postopek, katere predvideva § 168 zakona o zavarovanju delavcev, ki pravi, da troške za pravnega zastopnika plača vselej stranka, ki izgubi pravdo. Pri tej priliki se ponovno opozarja, da so vsi dopisi, vloge in priloge, ki so v zvezi z delavskim zavarovanjem, poštnine in kolka proste.

— Zagrebačka pivovarna je ustanovila svojo zalogo z najboljšim pivom v Sp. Šiški. Založnik je gosp. Ivan Bajželj. Kakovost tega piva je izborna, dosega, da celo prekaša še druga piva v Sloveniji. Založnik je izvrsten praktik v tej stroki ter je sigurno, da bodo odjemalci skozi in skozi popolnoma zadovoljni s postrežbo. Gostilničarji, svoji k svojim!

Vabilo na redni občni zbor Gostilničarske obrtne zadruge za sodni okraj Slovenjgradec, ki se vrši v četrtek, dne 1. marca 1923 ob 1. uri popoldne v gostilniških prostorih Narodnega doma v Slovenjgradcu. Dnevni

red: 1. Poročilo načelstva. 2. Volitev načelstva. 3. Volitev nadzorstva. 4. Slučajnosti. Udeležba je vsakega uda (gostilničarja) v smislu združnega zakona in pravil obvezna. Ako bi ob navedeni uri občni zbor ne bil sklepčen, se vrši isti eno uro pozneje ob vsakem številu navzočih udov, kateri sklepajo veljavno. ODBOR.

Dolenjska vina se letos lepo čistijo in so boljša, kakor se je pričakovalo. V hotelu Ženar v Krškem je več vzorcev iz različnih vinskih gor in hramov na razpolago. Tam se vino lahko pokusi in izve, kje se dobro vino kupi. Na ta način je vinorejcem in odjemalcem ustrezno. Pri vsakem vzorcu je zaznamovana alkoholna moč ter približna cena in množina vina.

Dne 7., 8. in 9. marca t. l. se vrši v Pragi II. hotelski semenj, na katerem bodo razstavljeni vsi najnovejši tehniški izumi iz hotelske obrti. Na sejmu samem bo postavljenih 10 vzornih kuhinj. Dalje se bo pokazovalo manipulacije z šampanjskim vinom in drugim vzornim kletarstvom, strokovnjaško in pečenje jancev na ražnju po raznih narodnih običajih, osobito po jugoslovanskem po zboljšanih metodah. Zveza hotelirjev republike Čehoslovaške s sedežem v Pragi vabi potom Osrednje organizacije vse gostilničarstvo Slovenije na obisk tega strokovnega sejma. — Obiskalo se bo pri tej priložnosti tudi svetovno znane plzenjske in budjejeviške pivovarne in eventuelno posetilo tudi Karlove vari. Če bi se kdo neimovitejših želel udeležiti tega izleta, so bratje Čehi pripravljene posredovati, da bo to dosegel z zelo malimi stroški. Iz Beograda se je javilo že večje število tovarišev. Priglasite in nadalje informacije daje g. Šlahta, restavratore v Mariboru in v Ljubljani, Narodni dom. — Slovenski gostilničarji in hotelirji, javite se na poset te velevažne poučne razstave za gostilničarstvo.

Prodajanje rib po gostilnah. Hotelirji in gostilničarji v Ljubljani smejo kupovati ribe le od ljudi, ki se bodo izkazali z legitimacijo, oziroma potrdilom ribarskega upravičenca, da smejo take ribe prodajati. Gostilničar je primoran, da si ali pridrži potrdilo, ali pa zapiše ime onega, od katerega je ribe kupil. Ako tega ne stori, bo naznanjen sodišču radi nakupa sumljivega (ukradenega) blaga. — Zajedno bodo trošarinski pazniki legitimirali vsakogar, kdor nosi v mesto ribe in mu jih bodo zaplenili, ako se ne izkaže z ribarsko knjižico ali s potrdilom ribarskega upravičenca, da sme ribe loviti, oziroma prodajati.

Največ beračev berači iz lenobe. Marsikak berač se izgovarja, da berači zaradi tega, ker nima dela. Ta izgovor je napotil nekega bogatega Parižana, da je napravil sledeč, zanimiv poizkus: Dosegovoril se je z različnimi delodajalci, da bodo sprejeli v delo vsakogar, katerega pošlje on s pismom, in sicer proti dnevnemu zaslužku 4 frankov. Tekom osmih mesecev se je oglasilo pri njem 727 beračev, ki so vsi tožili, da nimajo dela.

Vsakemu je razložil, da lahko dobi delo, toda več kot polovica beračev (415) je to ponudbo kratkoma odklonilo. 138 beračev je ponudbo sicer sprejelo, toda pri delodajalcu se sploh niso oglasili. Nekaj jih je vstopilo v delo, toda po poldnevem »trudu« so zahtevali plačilo ter izginili. Eden je ostal samo en dan, tri dni pa jih je ostalo od vseh 277 samo 18. Iz tega sledi, da ima od 49 beračev, ki pravijo, da nimajo dela, samo eden resno voljo do dela in da berači res le iz pomanjkanja.

TOVARIŠI!

S prvo številko letošnjega leta smo doposlali vsem cenjenim naročnikom položnice za uplačenje naročnine. Prosimo Vas vse, ki niste še položili 10 Din za tekoče leto, da to storite. Vsled tega, ko so mnogi še dolžni naročnino za leto 1921 in 1922 po 6 Din, smo zabredli v dolg pri tiskarni, s kreditom nočemo več operirati. Ves svet ve, da se časniške naročnine plačajo naprej. Zadržna načelstva tožijo, da jim daje pobiranje naročnine pri članih preveč posla in naznanjajo, naj opozorimo vse, da pošljejo prispevke sami po prejeti položnici. Torej prosimo! Upravništvo.

Pozor!

Na zadnji strani teksta današnjega lista smo dali natisniti Pravilnik, katerega mora imeti vsak gostilničar nabitega v lokal. Doslej smo imeli to tiskovino posebej v zalogi, ki pa je pošla. Cenjeni tovariši naj si ga iz lista izrežejo in na vidnem mestu v gostilniškem lokolu pritrdijo. Kdor pa ga že ima, si naj tega shrani, da mu ob času izgube prvega ne bo treba kupovati drugega. Posebna tiskovina bo veljala 2 Din.

Kletarska zadruga
r. z. z. o. z., Maribor
išče verziranega
zastopnika
za razpečavo lastnih
vinskih produktov.

GG. GOSTILNIČARJI!

Prodajam nekaj prvovrstnih, lepih novih in zelo glasnih avtomatičnih

GRAMOFONOV

po primeroma zelo nizki ceni — Ogleđa se lahko pri meni na domu,

A. RASBERGER - LJUBLJANA
NA STOLBI 8. (ZA MESTN. DOMOM)

Pravilnik

za hotele, kavarne, okrepčevalnice, pivnice, krčme, kuhinje, izkuhe, izdan na podlagi člena 33. sanitetnega zakona.*

1. Nihče ne sme otvoriti nobene goriomenjenih obratov, dokler se mu prostori v zdravstvenem oziru ne pregledajo in ne odobre za uporabo. (Člen 29. obrtnega zakona).

2. Gospodar obrata mora razen pravice za otvoritev obrata predložiti zdravniško izpričevalo, da ne boluje niti za kužno, niti za prenosno boleznijo, zlasti ne za sifilido ali odprto tuberkulozo.

3. Istotako morajo pomočniki v obratu kakor vsi tu zaposleni dobiti zdravniško izpričevalo, da so zdravi in sposobni za svoj poklic.

4. Vsi prostori, namenjeni javni uporabi, morajo biti kar najbolj snažni.

5. Hotelske sobe morajo biti snažne, pobeljene in poslikane, brez mrčesa, opremljene z neoporečnimi posteljami in snažno posteljnino. Postelje se morajo prevleči vsak teden po enkrat in vselej pred novodošlim potnikom. Istotako se morajo otirači premeniti za vsakega gosta.

6. Kavarniške posode za vino, pivo, kavo in ostale pijače morajo biti vedno snažne ter se morajo dobro izmiti za vsakim gostom. Uporabljeno orodje za jed se mora umiti za vsakim gostom.

7. Vsi ti obrati morajo imeti poseben prostor za kuhinjo z železnim ognjiščem za kuhanje in pripravljanje jedi. Posode za jedi morajo biti neoporečne; ako pa so za pokositranje, morajo biti vedno dobro pokositrene. V tem prostoru ne sme nihče stanovati. Kuhinjo je treba pospraviti vsak dan po izdaji kosila in večerje, tla pa obrisati z vlažnimi krpami.

8. Vsa jedila morajo biti okusno pripravljena in iz neoporečnega mesa in ostalih živil. Vsa živila, ki se rada pokvarijo, se morajo v posebnih shrambah varovati in poleti še hraniti v hladilnicah (aparatih za led).

9. Mize, na katerih se je, morajo biti pogrnjene s snažnim prtom, ki se mora zamenjati vsaj dvakrat na teden. Serviete se mečejo v pranje za vsakim gostom (priporočajo se zategadelj servijete iz papirja, ki se po eni uporabi sežigajo). Po krčmah in izkuhah, kjer ni prtov, se morajo vse mize, na katerih se je, vsak dan poribati ter vedno imeti v največji snažnosti.

10. Strežništvo v teh obratih mora biti vedno snažno, ostrizeno in obrito, z dolgim snažnim predpasnikom preko prsi in pasu. Da so predpasniki vedno snažni, jih je treba zamenjati, čim se onesnažijo, a vsaj dvakrat na teden.

11. Tla takih obratov se morajo dvakrat na teden poribati in vsak dan obrisati z mokrimi krpami. V zimskem blatnem času tudi češče. Stole je treba vsak teden po enkrat obrisati s kako desinfekcijsko tekočino.

12. Stranišča teh obratov morajo biti kar najbolj snažna; angleški sistem stranišč mora biti vedno brezhiben. Stranišča brez vode, kakor tudi pisoarji se morajo vsak dan izplakniti z vodo, osnažiti in potem polito s kako tekočino za desinfekcijo.

13. V hotelskih sobah, po vseh prostorih teh obratov mora biti zadosti pljuvalnikov, ki se morajo vsak

dan izprazniti; vodo z dodatkom kake desinfekcijske tekočine je treba vsak dan premeniti. Pljuvalniki morajo biti postavljeni na vidnem kraju in nad njimi bodi nabit natisnjeni opomin: »Ne pluj po tleh!«.

14. Občasne sanitetno-policijske komisije bodo pregledovale te obrate in podajale poročila o njih snagi in primernosti. Sanitetni nadzorniki so dolžni nadzirati te obrate glede snage hotelskih sob, kuhinj, oprave za kuhanje, jedi in pijače, glede kavarniških prtov in snažnih tal in primernosti pljuvalnikov, kakor tudi snage po straniščih.

Zdravniki naj presojujejo higijenske pogoje teh obratov in naj skrbijo za zdravje gospodarjev in vseh tu zaposlenih oseb; predpisujejo naj potrebne desinfekcijske pomočke ter naj glede snage in drugih zdravstvenih ukrepov dajo potrebne nasvete.

Vsak pregled in vsaka nepravilnost se mora zapisati v posebno knjigo »kontrolnik«, ki jo mora imeti vsak lastnik obrata, tako da je mogoče videti, kdaj, kako in s kakšnimi predlogi se vrši nadzorstvo.

15. Te naredbe morajo biti natisnjene in v vsakem lokalnem nabite na vidnem kraju.

Kdor se pregreši zoper nje, se kaznuje na podstavi § 33. sanitetnega zakona z zaporom do 30 dni, oziroma z denarno kaznijo do 150 Din.

16. Ministrstvo narodnega zdravja kot vrhovno oblastvo bo po svojih organih vršilo občasne revizije; za vse nepravilnosti bodo odgovorna ona oblastva, ki so po zakonu dolžna nadzirati te obrate.

* Razglašen v „Službenih Novinah Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca“ št. 78.

Iz ministrstva narodnega zdravja v Beogradu,

dne 16. julija 1919; št. 12.951.

NAZNANILO.

P. n. občinstvu ter znancem, prijateljem in gostom z dežele vljudno naznanjava, da otvoriva 28. februarja opoldne v novi palači Ljubljanske kreditne banke nasproti glavne pošte

PRVOVRSTNO KAVARNO „EMONA“

opremljeno z vsem komfortom. Sklicuje se na najino dolgoletno prakso upava cenj. goste s solidno in skrbno postrežbo v vsakem oziru zadovoljiti ter se za naklonjenost priporočava Jan in Kati Fiala.

Restavracija se otvori nekaj dni pozneje, kar se bo sl. občinstvu naznanilo v časopisih.

Interesentom v vednost!

OSREDNJA VINARSKA ZADRUGA ZA JUGOSLAVIJO naznanja, da ima v svoji založni kleti, Sp. Siška, Celovška cesta 77 (v nekdanji Juvančičevi kleti) na razpolago prvovrstnega cvička iz Gadove peči, letnik 1921. Tam se dobe tudi prvovrstna vina iz Stajerske in Dalmacije. — Cene solidne in po kakovosti blaga. Pokušnje se dobe vsak čas v založni kleti.

Pozor, gostilničarji!

Cast mi je javiti, da sem s podporo slovečega vinogradnika **g. Marko Stejiča** iz Šibenika

otvoril veletrgovino samo prvovrstnega, pristnega belega in črnega

DALMATINSKEGA VINA

ki ga oddajam po cele vagone, kakor tudi v posameznih posodah iz moje kleti v **Spodnji Šiški, Kavškova cesta 255** ali pa franko brod Šibenik ali Baker po

konkurenčno nizki ceni. Pisarna je v **Ljubljani, Gosposka ulica 3, restavracija „Zlatorog“**.

Za obilna naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem

Ivan Kočever.

Dolenjsko vino

zelo dobro rdeče in fino rumeno kraljevino prodaja **Valvazorjeva klet, Krško št. 104.** Pojasnila se dobi-jo pri **Križmanu** istotam.

polnomasten, uležan, zelo okusen polemendolec v hlebih po 20 — 25 kg nudi
Sir Mlekarska zadruga v Izlakah
pri Zagorju ob Savi.

Cena Din 40 — za kg franko postaja. Pri odjemu nad 100 kilogr. popust.

ŠTAJERSKO VINO

naravnost od producentov od 15 kron naprej. — Posreduje **HINKO KOŠIR**, trgovec, Leskovec v Halozah p. Ptuj.

Priporočamo p. n. gg. gostilničarjem in kavarnarjem tvrdko

JOSIP PETELINC

Sv. Petra nasip 7. **LJUBLJANA** Sv. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji Gritzner v vseh opre- mah in vsi sistemi, poduk šivanja in vezenja, krpanja (štopanja) perila brezplačno, istotam žlice za kavo, čaj, jedilno orodje, aluminijeve srebrne zajemalke, mlinčki za poper, svečniki, modno blago, toaletne potrebščine.

Nizka cena.

Pošilja po pošti.

Točna postrežba.

Delniška pivovarna Laško

priporoča svoje

**marčno
pivo**

**dvojno marčno
pivo**

**temno porter
pivo**

Gostilničarji pozor!

Vinska trgovina KERIN IN DRUGI V KRŠKEM ima v svoji zalogi 40 hektolitrov

SILVANCA

in 20 hektolitrov domače črnine iz leta 1921, istotako tudi letnik 1922 črnine visoke barve. Cena po dogovoru pri sodu.

GOSTILNIČARJI!

AKO HOČETE SAMI SEBI KORISTITI, OBRNITE SE NA STOLARNO IN STRUGARNO V SODRAŽICI KJER DOBITE RAZNOVRSTNE STOLE ZA GOSTILNE IN KAVARNE, VRTNE STOLE KAKOR TUDI RAZNE KUHINJSKE PREDMETE IZ LESA PO TOVARNIŠKI CENI. CENIKI NA RAZPOLAGO!

GOSTILNIŠKI OBRAT

dobro vpeljan, z restavracijo in kavarno se odda pod ugodnimi pogoji. Kavcija potrebna. Pojasnila v zvezni pisarni Ljubljana, Gosposvetska 16

Poceni in velika zaloga

NOVIH DVOKOLES

različne pnevmatike tudi za otročje vozičke, šivalni stroji in vsakovrstni deli PRI BATJELU, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji itd. v popravilo. — Mehanična delavnica.

„TRIBUNA“ tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA Karlovska cesta 4, Zvonarska ulica 1.

GARJE

srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftomazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po pošti 15 kron pri TRNKOCZY, lekarna, Ljubljana Slovenija.

Jernej Stele

:: LJUBLJANA, Sp. Siška ::
priporoča svojo zalogo najboljših

domaćih vin

po zmernih cenah.

I. kranjska tovarna mineralnih vod, sodavice i. t. d.

Ljubljana, Slomškova ulica šte. 27

priporoča:

sodavico, pokallice, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v pat. steklenicah: **jagodovec, nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.**

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

Raznovrstno rudninsko vodo

priporoča

A. ŠARABON v Ljubljani.

Glavna zaloga rudninske vode in špecerijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

Vinometre „Bernatot“. — Asbestov bombaž in prašek. — Eponit. — Francosko želatino. Lipovo oglje. — Marmornat prašek. — Modro galico. — Natrijev bisulfit. — Ribji mehur. Spansko zemljo. — Tanin. — Zveplo na asbestu. — Zveplo v prahu. — Limonovo kislino. — Vinsko kislino. — Soda bikarbono. — Strupa proste barve itd.

ima v zalogi po najnižji ceni

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Z vsemi v špecerijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje tvrdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Veleprazarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Zaloga stekla, porcelana in svetilk
Fr. Kollmann
 v Ljubljani
 dovoli gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

A. Bajec
 cvetlični salon
 Pod Trančo 2
 vrtnarija
 Tržaška cesta 34
 v Ljubljani.

Mazilo zoper „Srbečico“ garje, lišaje za ljudi in živino, stane en lonček 12 K, po pošti 15 K. Mazilo je belo, ne smrdi, ne maže perila. — Dobi se v lekarni

Trnkoczy, Ljubljana.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepic
 Spodnja Siška šte. 256
 priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.
 Telefon št. 282.

Slivovko
tropinovec
 rum
cognac-medicinal
razne fine likerje

:: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::

Gregorc & Verlič
 Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

OGLASNI ZAVOD **J. ZORMAN** -ovo anončno in reklamno podjetje

Telefon šte. 231 LJUBLJANA Gledališka ulica 2
 obavlja oglase za vse tu- in inozemske časopise in revije. — Izdaja serij „Stenskih reklamnih načrtov trgovsko-prometnih središč in kopališč Kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev“. — Generalno zastopstvo „Gledališkega Lista“, zastopstvo dnevnika „Jugoslavenski Lloyd“ za Slovenijo. — Tekoči račun pri Jadranski banki in Trgovski banki. Poštno-ček. rač. 12.866, v Ljubljani. Priporoča cenjenim hotelirjem in gostilničarjem svoje umetniško dovršene serije „Stenskih reklamnih načrtov“ jugoslovenskih mest in kopališč po ugodnih cenah!

Jakob Zalaznik
 pekarija, slaščičarna in kavarna

Stari trg 21

se priporoča sl. občinstvu posebno z dežele

na zajutrak.

SODE

vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo; vse solidna in trpežna izdelava. — Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah. Zaloga sodov ter sodarskega lesa. Cene zmerne. Točna postrežba. — Solidno delo.

Franjo Repič

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolezijska ulica šte. 18.

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, hrvatskih in štajerskih vinskih gorc ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.

Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

PRISTNI BRINJEVEC

se dobi po primerni ceni pri **FRANC SVIGELJU** na BREGU p. Borovnica

ZALOGO VINA

izvrstnega, dolenskega, hrvatskega in banaškega priporoča tovarišem gostilničarjem

FRANC KURALT
 gostilničar v Kranju.

Posredovalnica za službe
 gostilničarske zadruga v Ljubljani
 Gosposvetska cesta šte. 16

posreduje brezplačno za vse službo iščoče

: v gostilničarskem obrtu :

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 25 p, z dežele 1 Din.

Tovariši gostilničarji! Poslužite se te ugodne prilike!

ZAMAŠKE

vseh vrst

odaja

Ljubljanska industrija probkovih zamaškov

JELACIN & KOMP.

LJUBLJANA.

AUGUST AGNOLA

LJUBLJANA
 Dunajska cesta 13.

ZALOGA RAZNOVRSTNEGA NAMIZJA ZA GOSTILNE, HOTELE IN KAVARNE

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
 (Spodnja Siška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

marčno, dvojno marčno in izvozno pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.

A. & E. Skabernè

Mestni trg 10. **LJUBLJANA** Mestni trg 10.

Manufakturna veletrgovina.

Posebni oddelek za pletenine, trikotaže in perilo.

Opreme za hotele, gostilne, prenočišča, vile, kopališča, in sicer vse posteljno perilo kakor rjuhe brez šiva, gradl za žimnice in blazine, nanking za pernice, flanelaste in volnene odeje, dalje šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile. — Različni beli in barvasti namizni prtji, brisače itd. — Velika izbira preprog in zastorov na kose in metre. — Vsakovrstno platneno in volneno tapetniško blago za prevleke divanov, stolov, kočij in omnibusov. — Platno za rolete in verande itd.

Crno in modno sukno v najnovejših vzorcih za salonske, promenadne in športne obleke, površnike, pelerine in zimske suknje. — Različno sukneno, volneno in svileni blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje perilno blago za bluze, predpasnike in domače obleke. — Vsakovrstni šifoni, batisti in cefirji za spodnje perilo, in sicer od najcenejše do najfinejše vrste. — Razna podloga za damske in moške obleke itd. — Velika izbira svilenih in volnenih šalov in robcev.

Perilo za dame in gospode, izgotovljeno iz najfinejega šifona, batista in cefirja. Otroško perilo za dečke, deklice in dojenčke. Predpasniki iz kretona in klota, bluze iz svile in etamina. Največja izbira florastih volnenih in svilenih nogavic, dokolenic in gamaš. Patentne nogavice vseh velikosti, vsakovrstne triko in g'ace rokavice za dame in gospode, ovratniki in kravate. Razne majce, sviterji, športno perilo, kopalne obleke itd.

Solidna in točna postrežba.